

**„ Mądrość uzależniona jest od trzech rzeczy:
osobowości, wiedzy i samokontroli”**

Arystoteles

**KONCEPCJA FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU
ZESPOŁU SZKÓŁ GOSPODARCZYCH
W ELBLĄGU
W LATACH 2012 - 2017**

**Autor opracowania:
Maria Dobosz
Dyrektor
Zespołu Szkół Gospodarczych
w Elblągu
w latach 2002-2012**

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Charakterystyka Zespołu Szkół Gospodarczych w Elblągu	8
1. Rys historyczny	8
2. Oferta edukacyjna	9
3. Uczniowie i ich środowisko	11
4. Kadra szkoły	13
II. Koncepcja pracy szkoły	14
1. Kierunki rozwoju Zespołu Szkół Gospodarczych w świetle dotychczasowych działań - misja szkoły	14
2. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, wizja szkoły	16
3. Baza szkoły i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej	20
4. Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym	21
Zakończenie	22

WSTĘP

Zmiany społeczne, gospodarcze i technologiczne, jakie zachodzą w otaczającej nas rzeczywistości, prowadzą do wykreowania nowej roli szkoły zawodowej. Ma to być szkoła kształtująca motywację, wiedzę i umiejętności uczniów tak, aby opuszczając ją byli właściwie przygotowani do podjęcia pracy lub do dalszego kształcenia.

Determinantami odnalezienia się na rynku pracy określającymi potencjalne miejsca zatrudnienia są zarówno poziom wykształcenia i związane z nim kompetencje ogólne, jak i wyuczony zawód. Dobre wykształcenie ogólne nie tylko wspomaga wykonywanie wyuczonego zawodu, ale także stanowi bazę do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz do zdobywania nowych.

Zadaniem szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe jest więc wzajemne powiązanie kształcenia zawodowego z kształceniem ogólnym, z jednoczesnym kształtowaniem w większym niż dotychczas stopniu kompetencji kluczowych.

Fundamentalne zadania szkoły to nauczanie i wychowanie. Są to dwa aspekty tego samego nierozdzielonego procesu. Centralne miejsce zajmuje w nim uczeń. Proces ten jest jednak niemożliwy bez nauczyciela, którego rola jest fundamentalna. Współdziałanie nauczyciela z grupą wychowanków i jego relacje z indywidualnymi uczniami decydują o efektywności procesu nauczania.

Jakość procesu dydaktycznego, jak wynika z najnowszych badań nad psychologią rozwoju, uzależniona jest od klimatu wychowawczego, który jest podstawą rozwoju intelektualnego uczniów, decyduje o osiągnięciach i możliwościach edukacyjnych młodych ludzi.

W dalszych punktach niniejszego opracowania przedstawiona jest realizacja powyższych założeń w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu w perspektywie kolejnych pięciu lat.

Rok 2002 był rokiem przełomowym, gdyż rozpoczęliśmy wdrażanie II etapu reformy edukacji. Powstały nowe typy szkół - szkoły ponadgimnazjalne a kolejna kadencja rozpoczynająca się w 2007 r była nie tylko kontynuacją tych zmian, ale przede wszystkim intensywną realizacją programu wynikającego ze strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego *„Poprawa jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur w latach 2004-2013”*.

Ogromnym wyzwaniem i przedsięwzięciem organizacyjnym w ramach ww programu była realizacja projektu pn.: *„Budowa, rozbudowa i unowocześnienie bazy szkolnictwa zawodowego, gastronomiczno-hotelarskiego, z uwzględnieniem dostosowania do standardów unijnych”*, ujętego decyzją Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20.07.2006 r. jako kluczowy w Planie Inwestycyjnym RPO Warmia Mazury 2007-2013 i finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Program budowy i modernizacji bazy materialnej ze szczególnym uwzględnieniem szkolenia praktycznego dotyczył czterech szkół tj.:

- Zespół Szkół Nr 6 im. Macieja Rataja w Ełku,
- Zespół Szkół Nr 2 im. Jędrzeja Śniadeckiego w Szczytnie,
- **Zespół Szkół Gospodarczych w Elblągu,**
- Zespół Szkół Gastronomiczno-Spożywczych w Olsztynie.

Obecnie stoimy na progu kolejnej reformy edukacji – od 1 września 2012 r w szkołach ponadgimnazjalnych wdrażana będzie nowa podstawa kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach. Modernizacji ulega także klasyfikacja zawodów, zmienia się cykl kształcenia w zasadniczej szkole zawodowej, inna będzie ścieżka dochodzenia do zdobycia kwalifikacji zawodowych i kształcenie dorosłych.

Świadomość tych zmian strukturalnych i programowych, jakie wprowadza do polskiego szkolnictwa reforma oświaty, nowy nadzór pedagogiczny, kontrola zarządcza sprawiły także wzrost aktywności dyrektora i nadzieję na wyzwolenie kreatywności oraz twórczych postaw wśród nauczycieli i uczniów.

Uczestnictwo dyrektora szkoły w różnorodnych formach dokształcania i doskonalenia zawodowego przybliżyły problem jakości w usługach oświatowych i przyczyniły się do łatwiejszego osiągnięcia wyznaczonych standardów. Należą do nich: wdrożenie

innowacji pedagogicznej w zakresie realizacji kształcenia modułowego w trzech zawodach: kucharz, kucharz małej gastronomii, technik hotelarstwa oraz przygotowanie dokumentacji szkolnej (tj.: nowej oferty edukacyjnej, szkolnych planów nauczania, arkusza organizacyjnego) do wdrożenia nowej reformy w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu.

Po upływie 10 lat można stwierdzić, że etap przemian udało się przeprowadzić pozytywnie. W szkole realizujemy pełną gamę drożności kształcenia na wszystkich poziomach, oferta edukacyjna cieszy się zainteresowaniem wśród absolwentów gimnazjum i zasadniczej szkoły zawodowej.

Dzięki realizacji w 2010 r projektu modernizacyjnego zdecydowanie poprawie uległa baza dydaktyczna. Szkoła uzyskała zupełnie nową bazę kształcenia zawodowego i nową infrastrukturę otoczenia szkoły tj.: boisko wielofunkcyjne, bieżnię, skocznię w dal, parkingi, nowe nasadzenia zieleni. Ponadto w całym budynku wymieniono instalację CO, powstała nowa instalacja wentylacyjna. Nowe oblicze zyskały wejścia do szkoły. Wykonano też podjazd dla niepełnosprawnych i częściowo wymieniona została instalacja wodno-kanalizacyjna.. W kolejnym roku udało się wyremontować salę gimnastyczną i część dachu na budynku szkoły. Ponadto w szkole na bieżąco prowadzone są naprawy i remonty w salach dydaktycznych i innych pomieszczeniach szkolnych.

Powyższe działania zrealizowano w większości ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, rezerwy subwencji oświatowej, środków organu prowadzącego a także ze środków własnych pozyskanych poprzez wynajmy sal, dzierżawy i od sponsorów.

Oprócz poprawy warunków kształcenia, zmieniły się też postawy i stosunek kadry pedagogicznej i administracyjnej do nowej jakości wykonywanych zadań.

Wszyscy nauczyciele przeszli przez ścieżkę awansu zawodowego, niektórzy pełny cykl. Znaczna liczba nauczycieli i pracowników administracji zdobyła dodatkowe kwalifikacje zawodowe.

Na szczególne podkreślenie zasługuje postawa nauczycieli kształcenia zawodowego, którzy niezwykle aktywnie uczestniczą w licznych projektach zdobywając wyższe kompetencje i umiejętności praktyczne.

Do projektów, poza wcześniej wymienionymi, realizowanych w szkole w ostatnich latach należą:

1) **„Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej – dostosowanie kwalifikacji w zakresie kształcenia modułowego” - efekty:**

- ❖ nauczyciele uzyskali certyfikaty Polskiej Sieci Kształcenia Modułowego w zakresie: projektowania i wdrażania eksperymentalnych modułowych programów nauczania i pakietów edukacyjnych w branży gastronomiczno-hotelarskiej;
- ❖ nauczyciele i kadra zarządzająca odbyli szkolenia praktyczne w trakcie wyjazdów studyjnych w krajach Partnerów zagranicznych.

2) **„Model kształcenia w branży gastronomiczno-hotelarskiej połączony z systemem walidacji kwalifikacji i kompetencji formalnych” – efekty:**

- ❖ międzyszkolne zespoły nauczycieli opracowały autorskie modułowe programy nauczania w 6 zawodach wraz z pakietami edukacyjnymi,
- ❖ opracowano i wdrożono innowację pedagogiczną pn. „Innowacyjne, modułowe kształcenie zawodowe w zawodach branży gastronomiczno-hotelarskiej w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu”, której realizacja przewidziana jest do 2014 r;
- ❖ nabywanie nowych umiejętności zawodowych przez nauczycieli i kadre zarządzającą poprzez odbywanie staży w szkołach Partnerów zagranicznych;
- ❖ współpraca z pracownikami naukowymi UWM w Olsztynie (wspólne monitorowanie realizacji innowacji pedagogicznej).

3) **„Szkolenia językowe dla nauczycieli języków obcych szkół gastronomiczno-hotelarskich szansą podniesienia kwalifikacji zawodowych” - efekty:**

- ❖ nauczyciele języka angielskiego nabywali nowe i doskonalili dotychczasowe umiejętności językowe w zakresie języka angielskiego zawodowego.

4) **„Efektywny nauczyciel sztuki kulinarnej” - efekty:**

- ❖ 5 nauczycielek podwyższyło swoje kwalifikacje w zakresie obsługi nowoczesnych maszyn i urządzeń oraz nowoczesnej technologii stosowanej w przedsiębiorstwach gastronomicznych a także nabyło dodatkowe umiejętności

zawodowe związane ze sztuką kulinarną i technologią gastronomiczną poprzez staże zawodowe w kuchniach restauracyjnych i hotelowych w Polsce.

5) „**Nauczyciel w szkole przyszłości**” - efekty:

- ❖ 10 nauczycielek ukończyło szkolenie w zakresie dekoracji cukierniczych i nabyło w tym zakresie praktycznych umiejętności.

6) **Europejski program doskonalenia nauczycieli branży HoReCa** - efekty:

- ❖ 3 nauczycielki podwyższyły swoje kwalifikacje w zakresie umiejętności zawodowych związanych ze sztuką kulinarną i cukierniczą poprzez staże zawodowe w kuchniach restauracyjnych i hotelowych w Polsce i za granicą (Grecja, Turcja i Portugalia).

7) „**Specjalistyczne szkolenia nauczycieli zawodu branży gastronomiczno-turystycznej**” – kursy specjalistyczne „Weekend z szefem kuchni” , „Tajemnice czekolady” i „Potrawy z dziczyzny”- efekty:

- ❖ 4 nauczycielki podwyższyły swoje kwalifikacje w zakresie umiejętności zawodowych związanych ze sztuką kulinarną i cukierniczą poprzez staże zawodowe w kuchniach restauracyjnych w Polsce.

8) „**Innowacyjny nauczyciel w szkole XXI wieku**” – efekty:

- ❖ nauczyciele j. angielskiego (2 osoby) i 1 germanista odbyli szkolenie w PWSZ w Elblągu w zakresie opiekuna praktyk zawodowych studentów pedagogiki i filologii; studenci odbywają w szkole obowiązkowe praktyki, szkoła pozyskała tablicę multimedialną z oprogramowaniem do nauczania języków obcych.

9) „**Edukacja dla innowacyjności – program rozwojowy dla szkół zawodowych w Elblągu**” - efekty:

- ❖ dodatkowe zajęcia edukacyjne dla uczniów umożliwiły wyrównywanie szans edukacyjnych z matematyki i j. angielskiego;
- ❖ doskonalono umiejętności zawodowe uczniów poprzez zajęcia dodatkowe pn. „smaki regionów”;
- ❖ uczniowie odnieśli sukcesy na konkursach zawodoznawczych,
- ❖ podniosły się kompetencje praktyczne uczniów w korzystaniu z technologii informacyjnej.

Lepsze warunki pracy oraz wyższy poziom wiedzy i umiejętności nauczycieli ma odzwierciedlenie w efektach pracy z uczniami: wyniki egzaminu maturalnego są porównywalne ze średnimi wynikami w województwie, a wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe kształtują się na bardzo wysokim poziomie i należą do najwyższych w kraju, uczniowie odnoszą sukcesy na konkursach ogólnopolskich i wojewódzkich.

To krótkie sprawozdanie i przykłady efektów pracy szkoły w ostatnich pięciu latach to zasługa wszystkich statutowych organów szkoły – jednak w znacznej mierze jej dyrektora.

I. CHARAKTERYSTYKA ZESPOŁU SZKÓŁ GOSPODARCZYCH

1. Rys historyczny

Początki obecnego Zespołu Szkół Gospodarczych w Elblągu są ściśle związane z powojennymi doświadczeniami naszego miasta. W dniu 10 lutego 1945 r po złamaniu przez wojska radzieckie oporu armii niemieckiej Elbląg został wolny. Przybywających zewsząd osadników przerażała sceneria miasta – wypalone mury domów, rozbite tramwaje, nieczynne sklepy, szkoły, urzędy, brak prądu i gazu.

Władzę w mieście przejęła polska administracja 19 maja 1945 r. Nowym mieszkańcom trzeba było zapewnić nie tylko warunki egzystencji, ale także dać pracę i możliwość kształcenia dzieci. Jesienią 1945 r otwarto szkoły podstawowe i liceum ogólnokształcące, rok później Ministerstwo Oświaty powołało do życia szkoły zawodowe. Jedną z nich była placówka, która stała się początkiem obecnego Zespołu Szkół Gospodarczych – Państwowa Szkoła Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym i Gimnazjum Krawieckie. Organizację tych szkół powierzono pani Ninie Bańkowskiej – pierwszemu dyrektorowi szkoły.

Zespół Szkół Gospodarczych na przestrzeni 66 lat istnienia przechodził wiele zmian strukturalno- organizacyjnych, częściowo zmienił się jej profil ale nie zmienił się charakter szkoły.

Od początku, bowiem była to szkoła zawodowa kształcąca w branży gastronomicznej

i odzieżowej, i od początku osiągająca wysokie uznanie w środowisku elbląskim w tym zakresie. Obecnie gospodarka wolnorynkowa, niestabilny rynek pracy sprawiły,

że kierunki odzieżowe nie cieszą się popularnością wśród absolwentów gimnazjum.

Uznanie szkoły w środowisku i jej wysoki prestiż, to zasługa wysoko wykwalifikowanej i oddanej pracy kadry pedagogicznej, a przede wszystkim kierujących tą szkołą dyrektorów, których na przestrzeni 66 lat było tylko czterech.

Szkoła od swych początków, istniejąc w środowisku, podążała za wszelkimi zmianami, jakie wiązały się z przeobrażeniami struktury kształcenia. II etap reformy edukacji z 2002 r znacząco wpłynął na kształt dzisiejszego Zespołu Szkół Gospodarczych, a wdrożony i realizowany program „*Poprawa jakości usług gastronomicznych i hotelarskich w regionie Warmii i Mazur w latach 2004-2013*” ugruntował branżę gastronomiczną rozszerzając o hotelarstwo i turystykę.

2. Oferta edukacyjna szkoły

Za priorytet zatem przyjęto dążenie do miana „dobrej szkoły – szkoły zawodowej pozytywnego wyboru”, charakteryzującej się dynamiką rozwoju, wrażliwą na zmienne oczekiwania młodzieży, regionu i rynku pracy, szkoły XXI wieku.

Szkoła, aby właściwie realizować swój program, powinna oprzeć swoje działania na spójnym systemie wartości.

Zespół Szkół Gospodarczych w swoim statucie i programie wychowawczym jako podstawę przyjmuje indywidualny i wszechstronny rozwój uczniów oraz wyposażenie w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę i pracę. Absolwent naszej szkoły, dzięki doskonałemu przygotowaniu zawodowemu i znajomości języków obcych zawsze znajdzie swoje miejsce w nowoczesnej Europie.

Wychowujemy młodzież w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji oraz poszanowania praw i godności człowieka.

Rozwijamy postawy uczestniczenia w życiu społecznym, oparte na zasadach patriotyzmu, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.

Przygotowujemy młodzież do aktywnego udziału w życiu kulturalnym i społecznym naszego kraju, uwrażliwiając na dobro i piękno.

Kultywujemy tradycje i ceremoniał szkolny oraz dbamy o dziedzictwo naszego regionu.

Statut Zespołu określa organy decyzyjne (organ prowadzący szkołę, organ sprawujący nadzór pedagogiczny, dyrektor szkoły) i opiniodawcze (Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski).

Wszystkie organy działają w zakresie jasno określonych kompetencji, a każdy członek społeczności szkolnej ma wpływ na proces decyzyjny poprzez udział w pracach właściwego organu.

Dyrektor Zespołu podejmując decyzje administracyjne zasięga opinii wymienionych organów.

Od 1 września roku szkolnego 2012- 2013 w Zespole Szkół Gospodarczych planowane jest funkcjonowanie następujących szkół:

I. Na podbudowie gimnazjum:

1. Technikum Gastronomiczne – 4 letnie, w zawodach:

- technik żywienia i gospodarstwa domowego (do wygaśnięcia)
- technik żywienia i usług gastronomicznych (nowy zawód)
- technik organizacji usług gastronomicznych (do wygaśnięcia)
- kucharz (do wygaśnięcia)
- technik hotelarstwa (kontynuacja)
- kelner (planowany nabór)

2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa

- kucharz małej gastronomii (cykl 2 letni do wygaśnięcia)
- kucharz – cykl 3 letni (nowy zawód)
- cukiernik – cykl 3 letni (planowany nabór)
- piekarz – cykl 3 letni (planowany nabór)

II. Na podbudowie zasadniczej szkoły zawodowej:

1. Technikum Uzupełniające – 3 letnie,

- kucharz (dla młodzieży do wygaśnięcia)
- kucharz (dla dorosłych (planowany ostatni nabór).

III. **Kwalifikacyjne kursy zawodowe** (dla wszystkich, którzy będą chcieli zdobyć kwalifikacje zawodowe).

Szkoła, oprócz realizacji zajęć edukacyjnych ujętych w ramowych planach nauczania, oferuje bogatą działalność pozalekcyjną. Uczniowie mają możliwość działać w aktywnie pracującym samorządzie uczniowskim, licznych kołach zainteresowań i przedmiotowych.

Dzisiejszy obraz szkoły, to problemy związane z niżem demograficznym, próbą sprostania wymogom działań społecznych, a także takie kształcenie młodzieży, aby potrafiła świadomie i aktywnie działać w nowej rzeczywistości jaką jest obecna Unia Europejska oraz światowy kryzys finansowy. Zaś w mniejszej, lokalnej społeczności szkoła ma pozwolić funkcjonować na rynku pracy, uczestniczyć w demokratycznych instytucjach samorządowych, podejmować ryzyko odpowiedzialności. Nowoczesna młodzież ma być konkurencyjna, elastyczna oraz odważna, a co za tym idzie - wchodzić w dorosłość bez zbędnej skromności.

3. Uczniowie i ich środowisko

Środowisko, z jakiego pochodzą uczniowie szkoły zróżnicowane jest zarówno pod względem miejsca zamieszkania jak i sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Powyżej 70% uczniów Zespołu mieszka w miastach pow. 5 tys mieszkańców, blisko 20 % mieszka na wsi.

Niezależnie od miejsca zamieszkania uczniowie i ich rodziny borykają się z podobnymi problemami społecznymi. Największe z nich to bezrobocie, eurosieroctwo i towarzyszące temu zjawisku patologie społeczne: alkoholizm, agresja, niewydolność wychowawcza, karalność, ograniczenie praw rodzicielskich.

Coraz częściej mamy do czynienia z uczniami, którzy weszli w kolizję z prawem – jest to niewielka liczba w stosunku do całości - jednakże sam fakt istnienia tego stanu rzeczy ogromnie nas niepokoi a jednocześnie mobilizuje do aktywnego zainteresowania i wytężonej pracy i pomocy.

Największa grupa uczniów wywodzi się z rodzin o średnim (z tendencją do niskiego) poziomie materialnym. Co czwarta z rodzin to rodzina uboga.

Rocznie około 50 uczniów korzysta z pomocy stypendialnej.

Najtrudniej, pomimo ogromnego zaangażowania ze strony szkoły, prowadzi się proces dydaktyczno-wychowawczy z rodzinami, których los dzieci jest obojętny. Są takie

rodziny, które nie utrzymują kontaktu ze szkołą, nie wyrażają żadnych przejawów troski i chęci wsparcia własnego dziecka.

Biorąc pod uwagę sytuację społeczno-gospodarczą środowiska naszych uczniów chcielibyśmy, aby nasi uczniowie:

- systematycznie pracowali nad własnym rozwojem – posiadali wewnętrzną motywację do wykonywania zadań szkolnych;
- odkrywali własne predyspozycje i talenty oraz rozwijali je uczestnicząc w wybranych kołach zainteresowań;
- aktywnie uczestniczyli w życiu szkoły, kształtowali mechanizmy demokracji szkolnej;
- identyfikowali się z takimi cechami jak: dobro, prawda, sprawiedliwość oraz umiejętnie odróżniali dobro od zła;
- znali historię, kulturę swojego regionu i kraju oraz odczuwali z nią więź i szacunek;
- propagowali ekologiczny model funkcjonowania we współczesnym świecie poprzez właściwe nawyki higieniczne i zdrowotne, znajomość zagrożeń cywilizacyjnych i wykazywanie się asertywną postawą wobec nich;
- cechowali się tolerancją i empatią – pomagają chorym, starszym, pokrzywdzonym przez los

a ich rodzice:

- byli autorytetami dla swoich dzieci, umacniali w nich szacunek do prawd i wdrażali ich do wartościowania w oparciu o normy moralne;
- motywowali dziecko do rozwoju;
- zapewniali poczucie bezpieczeństwa i akceptacji;
- byli otwarci na szczerą współpracę z nauczycielami i wychowawcami;
- współpracowali ze szkołą biorąc udział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły, udzielali się w strukturach szkoły oraz w tworzeniu jej dobrego wizerunku.

4. Kadra szkoły

W szkole zatrudnionych jest 44 nauczycieli w pełnym wymiarze i 27 (23,5 etatu) pracowników administracji i obsługi. Wszyscy nauczyciele posiadają odpowiednie do prowadzonych zajęć kwalifikacje z przygotowaniem pedagogicznym. Ponadto 54% kadry pedagogicznej posiada kwalifikacje do prowadzenia więcej niż jednego rodzaju zajęć edukacyjnych, a 45% posiada uprawnienia egzaminatora egzaminu zewnętrznego (maturalnego lub potwierdzającego kwalifikacje zawodowe).

W celu doskonalenia własnego warsztatu pracy oraz realizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych nauczyciele systematycznie uczestniczą w różnych formach doskonalenia i doksztalcania zawodowego.

Zatem o nauczycielach Zespołu Szkół Gospodarczych można powiedzieć, że:

- są profesjonalistami – posiadają odpowiednią wiedzę, umiejętności i kwalifikacje do realizacji zadań szkoły;
- dostosowują swoje wymagania do możliwości ucznia – są nastawieni na rozwój jego zdolności;
- przestrzegają zasad etyki zawodowej – są sprawiedliwi, rzetelni, odpowiedzialni i obdarzeni poczuciem humoru
- stale rozwijają i doskonalą swoje umiejętności i warsztat pracy;
- ściśle współpracują z rodzicami i innymi osobami i instytucjami wspierającymi rozwój uczniów.
- są zadowoleni ze swojej pracy.

II. KONCEPCJA PRACY SZKOŁY

1. Kierunki rozwoju szkoły w świetle dotychczasowych działań

Mając na uwadze zapis preambuły w Ustawie o systemie oświaty:

„ Oświata w Rzeczypospolitej Polskiej stanowi wspólne dobro całego społeczeństwa; kieruje się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a także wskazaniem zawartymi w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji o Prawach Dziecka. Nauczanie i wychowanie - respektując chrześcijański system wartości - za podstawę przyjmuje uniwersalne zasady etyki. Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności”.

Misją naszej szkoły jest *indywidualny i wszechstronny rozwój uczniów oraz wyposażenie w wiedzę i umiejętności umożliwiające dalszą naukę i pracę. Absolwent naszej szkoły, dzięki doskonałemu przygotowaniu zawodowemu i znajomości języków obcych zawsze znajdzie swoje miejsce w nowoczesnej Europie.*

Wychowujemy młodzież w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji oraz poszanowania praw i godności człowieka.

Rozwijamy postawy uczestniczenia w życiu społecznym, oparte na zasadach patriotyzmu, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.

Przygotowujemy młodzież do aktywnego udziału w życiu kulturalnym i społecznym naszego kraju, uwrażliwiając na dobro i piękno.

Kultywujemy tradycje i ceremoniał szkolny oraz dbamy o dziedzictwo naszego regionu.

Aby ten cel osiągnąć, konieczna jest zgodna i efektywna współpraca wszystkich organów statutowych oraz ludzi i instytucji rozumiejących i wspomagających szkołę.

Wytyczony przez nas 5 lat temu powyższy cel realizowany jest z dobrym skutkiem, gdyż w środowisku młodzieży, ich rodziców i społeczności lokalnej postrzegani jesteśmy jako „dobra szkoła”, w której panuje ciepły i przyjazny klimat połączony dynamiką harmonijnego rozwoju.

W naszej działalności nakierowani jesteśmy na zmienne oczekiwania młodzieży, regionu i rynku pracy.

Zaangażowanie wszystkich pracowników szkoły w podnoszenie jakości świadczonych usług, przy współpracy rodziców i uczniów pozwala określić „mocne” i „słabe” strony naszej placówki.

Opierając się na dotychczasowych doświadczeniach, obserwacjach i analizach można z całą stanowczością stwierdzić, że do **mocnych stron** szkoły należą:

- wysoki poziom kształcenia zawodowego, potwierdzony bardzo wysokimi wynikami egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe oraz sukcesami w konkursach na szczeblu województwa i kraju,
- dobre wyniki kształcenia ogólnokształcącego,
- wysoki poziom wykształcenia merytorycznego i duże zaangażowanie grona pedagogicznego i pracowników szkoły,
- efektywna realizacja programu wychowawczego i programów profilaktycznych,
- stale rozwijająca się baza materialna szkoły,
- rozwój w zakresie komputeryzacji szkoły ,
- aktywna działalność Samorządu Uczniowskiego,
- wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa społeczności szkolnej,
- osiągnięcia w zawodach sportowych,
- bogata oferta kół zainteresowań,
- otwarcie na rozwój i współpracę.
- nabierające tempa zaangażowanie we współpracę ze szkołami z innych krajów,
- wdrażane są innowacje pedagogiczne i autorskie programy nauczania.

Do **słabych stron** zaliczyć trzeba:

- bierną działalność rodziców – zarówno pod względem wychowawczym jak i materialnym,
- słabe zaangażowanie podmiotów gospodarczych w zakresie pomocy materialnej szkole,
- bardzo niskie nakłady finansowe na remonty (stolarka okienna, dach – elementy mocno wyeksploatowane z uwagi na czas użytkowania, których naprawa/wymiana wymaga dużych nakładów finansowych).

W związku z powyższym w Zespole Szkół Gospodarczych w Elblągu kontynuowane

i wdrażane będą takie kierunki działania, które przyczynią się do rozwoju i poszerzania mocnych stron, i w miarę możliwości minimalizowania i likwidowania słabych stron oraz zapobiegania powstawaniu ewentualnych nowych słabych stron w jej funkcjonowaniu.

Oprócz wysiłków dyrektora szkoły i jej pracowników nieodzowne w niwelowaniu słabych stron będzie wsparcie ze strony organów: prowadzącego i sprawującego nadzór pedagogiczny – szczególnie w zakresie finansów.

2. Efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej

Wizja szkoły

W zakresie dydaktyki:

- Przekazujemy uczniom rzetelną wiedzę i praktyczne umiejętności.
- Przygotowujemy do dalszego kształcenia i wykonywania zawodu.
- Inspirujemy do rozwoju intelektualnego, duchowego i fizycznego.
- Rozwijamy w uczniach umiejętność korzystania z najnowszych zdobyczy techniki i nowoczesnych źródeł informacji.
- Wspieramy uczniów uzdolnionych i z problemami w uczeniu się.

Proces dydaktyczny i wychowawczy są nierozłącznie ze sobą powiązane.

Dlatego programy dydaktyczne są integralną częścią programów wychowawczych i profilaktycznych i na odwrót.

Nasz system wychowawczy oparty jest na wypracowanym przez całą społeczność programie wychowawczym i profilaktycznym, w którym jasno i jednoznacznie określone są reguły. Jasność reguł jest podstawą poczucia bezpieczeństwa. Obowiązujące reguły i zasady muszą być znane i akceptowane.

Duże znaczenie w tym zakresie ma też samorządność młodzieży, która w Zespole Szkół Gospodarczych dobrze funkcjonuje, w związku, z czym należy kontynuować wypracowane i sprawdzone w praktyce formy działań z nastawieniem na ciągły dialog, budowanie poczucia sprawstwa i odpowiedzialności wśród naszych wychowanków.

W zakresie wychowania:

- Kształtujemy właściwe postawy wobec siebie i innych.
- Pomagamy w ustalaniu hierarchii wartości i dokonywaniu wyborów.

- Rozwijamy w uczniach przywiązanie do tradycji i tożsamości narodowej.
- Przestrzegamy zasad prawa, demokracji i tolerancji.
- Promujemy zdrowy styl życia i świadomość ekologiczną.
- Reagujemy na przejawy agresji i patologie w zachowaniu młodzieży.
- Przygotowujemy do dojrzałego uczestniczenia w życiu kulturalnym i społecznym.
- Integrujemy uczniów z różnych środowisk.
- Współpracujemy z rodzicami i instytucjami środowiska lokalnego.

W zakresie opieki:

- Tworzymy dobre warunki do bezpiecznego pobytu i nauki w szkole.
- Pomagamy w sytuacjach trudnych.
- Współpracujemy z instytucjami wspomagającymi proces wychowania i nauczania.
- Uczymy szacunku, odpowiedzialności i sumiennego wypełniania obowiązków.

Atrakcyjny plan nauczania ma motywować uczniów do nauki, umożliwiać nauczycielom pracę na różnych obszarach aktywności i zdolności uczniów. Najważniejszym celem pracy naszej szkoły jest przygotowanie absolwentów do zdobycia kwalifikacji zawodowych, uzyskania świadectwa maturalnego oraz mobilności na rynku pracy.

Istotnym elementem powodzenia w podwyższaniu wyników nauczania jest praca z uczniem zdolnym. To organizacja zajęć pozalekcyjnych umożliwi rozwój ucznia w kierunku jego zainteresowań oraz udziału w konkursach i zawodach – odbywać się to będzie głównie na zajęciach kół przedmiotowych, w ramach realizacji określonych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zróżnicowanych formach pracy na lekcji.

Ponadto w doskonaleniu działań wychowawczych i profilaktycznych należy:

- dbać o wypracowane tradycje szkoły, budować poczucie przynależności więzi z grupą i szkołą oraz wprowadzać nowe formy i metody w celu eliminowania niewłaściwych postaw i zachowań,

- budować system wychowawczy oparty na nagradzaniu i akceptacji, stymulowaniu do współpracy, dawaniu prawa do błędu, wskazywaniu dróg poprawy,
- wyposażać wychowanków w sprawności i kompetencje niezbędne w dorosłym życiu, takie jak: inteligencja emocjonalna (kompetencje ułatwiające relacje z innymi), adekwatna samoocena, otwartość na szeroko rozumianą inność (tj. tolerancja), odpowiedzialność za siebie, innych, własne decyzje,
- doskonalić strategię postępowania w sytuacjach trudnych – patologie, uzależnienia, konflikty.

Wszystkie cele i zadania, które sobie wyznaczamy mają być nastawione bardziej na proces niż na surowy wynik, mają być stawiane w autentycznych sytuacjach oraz służyć wszechstronnemu rozwojowi.

Kontynuując działania w tym zakresie położymy główny nacisk na:

- utrzymanie klimatu sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi uczniów,
- efektywne zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, zapobiegające zachowaniom agresywnym i przestępczości,
- aktywniejszą działalność kół zainteresowań i organizacji uczniowskich,
- aktywną realizację ogólnomiejskich programów wychowawczych i profilaktycznych,
- współpracę z instytucjami i organizacjami wspierającymi proces wychowawczo - profilaktyczny,
- organizowanie pomocy materialnej najbardziej potrzebującym,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów,
- uczenie asertywności i skutecznego rozwiązywania problemów,
- rozwijanie właściwych relacji nauczyciel – uczeń,
- pobudzanie i utrwalanie więzi z rodzicami uczniów,
- nawiązanie współpracy z innymi szkołami, w tym za granicą w zakresie wymiany uczniowskiej.

„Jakość” to pojęcie, które z przemysłu na trwałe znalazło swoje miejsce w innych dziedzinach działalności człowieka, między innymi w edukacji. Wymusza ono nieustające doskonalenie swoich usług.

Wprowadzenie możliwości swobodnego wyboru szkoły, starania o pozyskanie przychylności klientów usług edukacyjnych, dążenie do zajęcia dobrego miejsca na liście rankingowej w gminie, powiecie czy województwie, powodują konieczność podejmowania różnych inicjatyw w kierunku rozwoju szkoły i podniesieniu jej jakości pracy.

O wizerunku szkoły świadczy opinia o jakości jej nauczania i kontaktach ze środowiskiem.

Priorytetem naszej dotychczasowej działalności była szczególna dbałość o jakość nauczania, która ma odzwierciedlenie w dokumentacji szkolnej, tj. półrocznych i rocznych sprawozdaniach z analizy pracy szkoły, raportach z wewnętrznej ewaluacji pracy szkoły, protokołach pokontrolnych organu prowadzącego szkołę, wynikach wizytacji przeprowadzonej przez organ nadzoru pedagogicznego, planach nadzoru pedagogicznego, wewnątrzszkolnym systemie zapewniania jakości, i innych.

W nowym modelu oświaty zmienia się rola nauczyciela. Staje się on bardziej diagnostykiem, specjalistą w zakresie pomocy naukowych, konsultantem. W swoich zadaniach ma ułatwić uczenie się uczniom i tworzyć środowisko wychowawcze, w którym uczeń postrzegany będzie jako podmiot.

Szkoła powinna odchodzić od zasady przekazywania wiedzy jako zbioru niepowiązanych i nieużytecznych informacji, a powinna uczyć zasad dostępu, selekcji oraz przetwarzania informacji w zależności od problemu.

Szkoła winna, zatem przygotowywać młodzież do tworzenia nowoczesnego społeczeństwa poinformowanego, mobilnego zawodowo i gotowego na podejmowanie nowych wyzwań.

W tej sytuacji ogromnego znaczenia nabierają umiejętności interpersonalne oraz znajomość współczesnych narzędzi komunikowania się ludzi, zdolność gromadzenia i szybki dostęp do informacji, praca z bazami danych, przetwarzanie informacji. Konieczne jest także biegłe posługiwanie się, co najmniej jednym językiem zachodnioeuropejskim.

3. Baza szkoły i uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej

Właściwa baza dydaktyczna tworzy warunki nauki i pracy, które pozwalają realizować założone przez szkołę cele dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze.

Największe wyzwanie związane z modernizacją bazy materialnej kształcenia zawodowego zostało zrealizowane i w kolejnych latach powinno przyczynić się do uzyskania wysokiej jakości wykształconych pracowników do sektora gastronomiczno-hotelarskiego, tj. kucharzy, kelnerów, barmanów, cukierników, garmażerów, recepcjonistów, menedżerów oraz organizatorów usług gastronomicznych i hotelarskich, spełniających standardy wymagań rodzimego rynku pracy ale też europejskiego i światowego.

Rozwój bazy dydaktycznej to nie tylko modernizacja pracowni kształcenia zawodowego, to również pozyskiwanie środków finansowych na remont pozostałej bazy i infrastruktury szkolnej oraz utrzymanie na dobrym poziomie technicznym i wyposażenia sal dydaktycznych przedmiotów ogólnokształcących oraz pomieszczeń administracyjno-socjalnych.

W działaniach w tym zakresie należy dążyć do:

- funkcjonalnego i efektywnego wykorzystania pomieszczeń budynku szkoły,
- utrzymania odpowiedniego wyposażenia gabinetów przedmiotowych i sali gimnastycznej,
- wzbogacania księgozbioru biblioteki szkolnej w aktualnie obowiązujące lektury i fachową literaturę,
- wzbogacania gabinetów wyposażonych w komputery o nowe oprogramowania edukacyjne,
- dbania o estetykę wnętrza budynku i jego otoczenia,
- wzbogacanie oferty edukacyjnej w ramach wdrażania innowacji pedagogicznych,
- zrealizowania II etapu modernizacji – wg sporządzonej dokumentacji projektowej znajdującej się w zasobach Urzędu Miejskiego (wymiana stolarki okiennej, dokończenie wymiany dachu, wymiana pozostałej instalacji wod.kan., renowacja zewnętrznej elewacji, zamontowanie windy osobowej),
- pozyskiwania środków finansowych pozabudżetowych na bieżącą poprawę warunków nauki i pracy.

Rozwój placówki musi być na bieżąco monitorowany szczególnie pod względem prawidłowej polityki finansowej szkoły, co zapewne przyczyni się do skutecznego realizowania postawionych celów rozwoju szkoły.

Jest to o tyle ważne, że ciągle mamy do czynienia ze znacznymi ograniczeniami w finansowaniu oświaty.

Jednakże, należy mieć nadzieję na to, że oprócz środków finansowych otrzymywanych z organu prowadzącego uda się pozyskiwać środki z Funduszy Unijnych, tak jak to miało miejsce dotychczas.

4. Funkcjonowanie szkoły w środowisku lokalnym

Aby sprostać nałożone na szkołę zadania musi ona działać bardzo sprawnie i być skierowana na *"Ucznia" i jego potrzeby edukacyjne*, stwarzać warunki wszechstronnego rozwoju. Należy w niej uczyć ich odpowiedzialności, aktywności, współdecydowania, a to można tylko osiągnąć, gdy będzie ona nowoczesna, tolerancyjna oraz integrująca środowisko szkolne i lokalne.

Szkoła jest integralną częścią środowiska społecznego i od tego, jaki stosunek to środowisko ma do treści, form pracy i organizacji szkoły, zależy przecież bardzo wiele. Opinia ta i warunki zależą w dużym stopniu także od kierującego szkołą, czyli dyrektora, czy i w jakim stopniu zarządza wspólnie z lokalnymi społecznościami, z uwzględnieniem ich uwag, postulatów i potrzeb, czy działał będzie tylko "z urzędu", "zgodnie z wytycznymi", z pozycji władzy a nie z pozycji służby społecznej.

Konieczna jest tutaj duża aktywność dyrektora i przekonanie, że proces uspołecznienia szkoły nie jest zamachem na jego pozycję, ale staje się szansą wzbogacenia dobrego kierowania. W tym celu istotny jest udział Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego w bieżącym i perspektywicznym programowaniu pracy szkoły, pomoc w doskonaleniu organizacji i warunków jej pracy, współudział w realizacji programów wychowania oraz zadań opiekuńczych, organizowanie działalności mającej na celu podnoszenie kultury pedagogicznej w rodzinie, szkole i środowisku lokalnym.

W dalszych działaniach należy kontynuować współpracę z instytucjami, którym dobro młodzieży nie jest obojętne. W tradycji naszej szkoły funkcjonuje rozległa

współpraca z instytucjami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy, rozwój intelektualny, kreowanie postaw prospołecznych, wzrost umiejętności zachowania się w sytuacjach trudnych, wzrost świadomości uczniów i rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień, podwyższanie poziomu wiedzy i umiejętności zawodowych, kształtowanie postaw proekologicznych, prozdrowotnych, itp.

Instytucje, z którymi kontynuowana będzie współpraca to: Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Centrum Spotkań Europejskich „Światowid”, Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Policji, Centrum Edukacji Ekologicznej, Młodzieżowy Dom Kultury, Miejskie i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, PCK, „Lazarus”, Fundacja „Elbląg”, MONAR, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, szkoły i placówki oświatowe, szkoły wyższe, instytucje międzynarodowe organizujące wymiany lub staże zawodowe dla młodzieży, firmy i zakłady pracy, media.

W ramach współpracy ze środowiskiem będziemy starać się pozyskiwać takich przyjaciół szkoły, którzy widząc celowość i skutek działań będą systematycznie współpracować i wzbogacać szkołę materialnie.

Dalsza współpraca ze środowiskiem to także okazja do owocnej promocji szkoły, jej historii, osiągnięć i rozwoju.

ZAKOŃCZENIE

Głównym wyzwaniem w kierowaniu Zespołem Szkół Gospodarczych w Elblągu jest umiejętność godzenia najlepszych, wieloletnich tradycji i osiągnięć pedagogicznych tej szkoły z potrzebą zmiany wynikającej z dynamicznych przekształceń w otaczającej szkołę rzeczywistości ekonomicznej, demograficznej, ustrojowej, kulturowej i cywilizacyjnej.

W obszarze oświaty dokonuje się stale, a obecnie szczególnie intensywnie, w związku z kolejną reformą, istotne przewartościowanie celów, środków i metod kształcenia i wychowania. Zmienia się język komunikacji na linii uczeń – nauczyciel, zmieniają się formy, narzędzia i treści wzajemnego oddziaływania pomiędzy tymi osobami.

W dalszej pracy dla Zespołu Szkół Gospodarczych w Elblągu należy skupić się na zachowaniu i rozwinięciu tych stron szkoły, które są jej atutem i stanowią o atrakcyjności tej placówki dla jej klientów.

Wysoka pozycja szkoły w odbiorze społecznym, dobre zainteresowanie ze strony absolwentów gimnazjów wydają się potwierdzić słusność i skuteczność obranej przez szkołę strategii.

Dalszy rozwój placówki ściśle wiąże się z kontynuacją realizacji programu wynikającego ze strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego pt. „Poprawa jakości usług gastronomicznych i hotelarskich na Warmii i Mazurach w latach 2004-2013”, poszerzaniem oferty edukacyjnej o zawody związane z hotelarstwem i turystyką, utrzymanie drożności kształcenia dla absolwentów zasadniczej szkoły zawodowej, czyli przekształcenie Technikum Uzupełniającego w LO dla dorosłych, utworzenie centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego z ośrodkiem egzaminacyjnym, prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych.

Ewaluacja koncepcji rozwoju szkoły odbywać się będzie w następujących etapach:

1. *Planowanie* – określenie ogólnych celów, opracowanie wstępnych harmonogramów, organizacja zespołów badawczych.
2. *Projektowanie* – określenie szczegółowych celów i zadań, sformułowanie problemów badawczych, dobór metod badawczych, określenie prób badawczych, wyznaczenie osób odpowiedzialnych.
3. *Zbieranie informacji* – przeprowadzenie badań, gromadzenie danych.
4. *Przetwarzanie i analiza danych* – porządkowanie, analizowanie i interpretowanie danych.
5. *Prezentacja i upublicznianie wyników badań* – prezentacja zainteresowanym podmiotom (przede wszystkim uczniom, rodzicom i nauczycielom), uzyskanie opinii.
6. *Wykorzystywanie wyników ewaluacji* – modyfikacja istniejących i tworzenie nowych programów rozwoju szkoły.

Należy zauważyć, że nawet najlepsza koncepcja pracy nie ma szans powodzenia, a przez to możliwości realizacji, jeżeli nie jest akceptowana i przyjęta przez współpracowników.

Dotychczasowe osiągnięcia i działania, różnorodność pomysłów i rozwiązań organizacyjnych mobilizują Grono Pedagogiczne oraz pracowników administracji i obsługi do twórczej, zespołowej, odpowiedzialnej pracy na rzecz rozwoju uczniów. Stale wzrasta w naszej szkole świadomość pedagogiczna w zakresie nieustającego

rozwoju zawodowego, który wynika z charakteru pracy nauczyciela, ważnego autorytetu w życiu wielu młodych ludzi.

Ważnymi sprzymierzeńcami w realizacji priorytetowych zadań szkoły są rodzice, których należy w szerszym zakresie pozyskać do współdziałania na zasadach partnerstwa i pełnego zrozumienia.

Konkretnym stabilizatorem pracy szkoły jest zaufanie środowiska oraz Rady Miasta, dlatego funkcjonowanie Zespołu musi ulegać nieustającemu doskonaleniu a podstawą powinna być realizacja głównych kierunków lokalnej polityki oświatowej.

Wcielając w życie powyższą koncepcję, wszystkie podmioty zaangażowane w jej realizację muszą postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Reasumując, koncepcja Zespołu opiera się na jego funkcjonowaniu jako placówki przyjaznej uczniom, otwartej na inicjatywy nauczycieli, uczniów i rodziców, kreatywnej, w miarę możliwości samodzielnej finansowo.

Koncepcja pracy szkoły przyjęta do realizacji na mocy uchwały Rady Pedagogicznej z dnia 31 sierpnia 2012 r (uchwała nr 13/2012)